In miez de vară

DRUMEŢIE ŞI SNOBISM

Gânduri depe culmi de munţi

In miezul acesta de vară, când soarele se'ntrece cu gluma, pârjolind totul în cale-i, o evadare din asfaltul şi blockhaus-urile încinse, e tot ce poate fi mai plăcut şi pentru trup şi pentru suflet.

Căldura asta agasantă şi imbecilă, sâcâitoare, te indispune. Mereu văpaie, mereu oameni transpirând, chelii şterse necontenit de batiste leoarcă, întocmai ca şi cămaşa, tocuri deslipindu-se anevoe, enervant, din asfaltul cleios, taxico-uri şi tramvae ticsite, unde înduri supliciul tuturor.... aromelor; o îmbinare curioasă şi deseori, disgraţioasă, de toate apele de Colonia de pe faţa pământului, rouge-uri şi farduri topite, completate de miros de cauciucuri încinse şi benzină arsă, — sfârşesc prin a te scoate din sărite.

Evadezi într'un reconfortant „week-end", din care se 'ntâmplă câteodată să dispară „end"-ul şi să rămână „week"-ul, săptămână completă de recreaţie şi răcoreală.

Dar când sbugheala aceasta se transformă într'o lună împlinită, petrecută în munţi, fără să ştii de ora sculatului, de ora plecării la serviciu, dacă e sau nu materie pentru a doua zi, chestiunea se schimbă cu totul.

Să uiţi de oră, de zi, de timp, de calendar, de tot; te reîntorci o clipă spre primitivism, să fugi de angaralele deseori obositoare ale civilizaţiei, să te regăseşti tu om, aşa cum eşti, fără etichetă şi convenienţe, în mijlocul naturii...

Să faci sport pentru sport, poate cel mai frumos dintre sporturi, dintre lucrurile frumoase care există...

Drumeţie...

★

E atât de albastru cerul şi atât de verde decorul de brazi, încât ţi se pare că trăeşti într'un cadru neverosimil şi ireal.

Şi liniştea asta care te'nconjoară, e atât de completă, încât ţi-e teamă să scoţi o vorbă ca să nu se sperie, — să fugă.

Priveşti în sus, aşa culcat pe spate cum eşti şi nu vezi decât o mare albastră imortalizată undeva pe un perete, sau o pânză a vreunui ilustru penel, care a trasat, cu sgârcenie, pe valurile imperceptibile, câteva şuviţe, voalate, de nouri.

Şi minutele, infime fracţiuni din cronos, trec pe lângă tine, prin tine, mai departe...

★

Involuntar, îţi vine în gând că există oameni care pornesc în exod spre ţări străine (or fi ele frumoase, nu zici ba) necunoscându-şi din ţara lor, decât ruta până la graniţă. Şi pe asta o parcurg cu ifose de blazaţi, subestimându-şi propriile lor bunuri.

Iţi vine nu ştiu cum, când îi auzi intitulându-se „turişti".

★

Iţi vorbesc „turiştii" aceştia, cu atâta ţâfnă şi ambalare, de lucruri văzute pe aiurea, dar toţi rămân perplexi, când le vorbeşti sau îi întrebi de sălbatica şi totuşi atât de minunata vale a Jiului, de pitorescul văii Prahovei, de panorama ce ţi-o oferă Branul, Omul, Piatra Craiului, sau altele.

Nu e în toată această ignoranţă, ceva revoltător şi în acelaş timp trist?

★

Pe zăpuşeala asta şi în nopţile acestea din basme arabe, există totuşi oameni care se'nghesuie în jurul unei morişti ce-i zice ruletă, convinşi sau crezând că au făcut vilegiatură.

I-aţi văzut, desigur.

Transpiraţi, cu gulerul lăsat lejer, învăluiţi în fum şi'n căldura, pe care ventilatoarele e se căznesc degeaba s'o alunge, — pironiţi în scaun, ore întregi, cu ochii tulburaţi de nesansă, sau scânteind de senzaţia ascuţită a banului câştigat orbeşte, fără muncă, nedormiţi, — cu o hârtie de calcule dinainte „turiştii", „vilegiaturiştii" (?) aceştia, îşi pierd ore, nopţi şi zile întregi, lângă morişca diabolică, colorată cu dungi roşii şi negre, marcată cu cifre şi plantată în mijlocul unui dreptunghiu de postav verde, cu nişte cifre misterioase, cuprinse în lăuntrul unor sectoare, unele purtând numiri străine.

Din când în când, un glas nasal, prohodeşte cuvinte... „technice", care uluesc, întristează şi luminează feţe în timp ce o lopăţică mânuită cu măestrie, intră în funcţie, adunând maldăre de discuri mici, sau mai mari, de ebonit: sute, mii, zeci de mii de lei...

Şi oamenii aceştia pretind că-şi petrec vacanţa în munţi, în regiuni răcoroase, de... odihnă...

★

Dar mai interesanţi decât aceştia, sunt alţii.

Se îmbracă după ultimul jurnal de sport, cu haine confecţionate din cele mai superioare şi scumpe stofe englezeşti, cu bocanci „clasa întâi", tot scumpi şi tot străini (altfel n'au... şic) şi „fac turism", prin hall-ul hotelurilor sau pensiunilor de munte, pe peronul gărei. prin localitate în care au descins, snobi şi cu alură de... conţi cinematografici.

Se 'ntorc apoi, după o lună de poker şi table, de chefuri şi „five—o'clock"-uri", de ruletă şi nesomn, în Capitală, pe la casele lor, cu hainele intacte, cu colţarii bocancilor tot noui.

Şi venind la slujbă, respiră cu o satisfacţie supremă şi plină de snobism: ce minunat am petrecut.

Am fost „în" munţi.

★

Se întâmplă să 'ntâlneşti în miez de zi, sau sub seară, pe o potecă lăturalnică, prin desimea şi umbra brazilor, pe un pisc arid, sau prin locuri pustii, unul, doi sau mai mulţi inşi.

Cu capul descoperit, cu faţa şi braţele arse de soare, cu costumul învechit, îmbâcsit chiar, cu pantalonii soioşi, cu bocancii avariaţi, jupuiţi, ştirbi de câţiva colţari şi cu sănătatea în ochi şi în plămâni.

Şi cu un „film" intrat în ei prin retina ochilor, un „film" cu scene de un farmec de neuitat, închise în ei, cu preţul unor eforturi lungi, dar cu atât mai savurate.

Şi aceşti oameni îşi spun, fără emfază, turişti sau şi mai simplu drumeţi.

Câtă diferenţă...

★

E atât de greu să înţelegi frumuseţea sporturilor acestora de vară, anonime şi practicate pentru altceva, decât pentru reclamă şi reţete, încât mulţi le numesc „aberaţii".

E greu, pentru foarte mulţi, să priceapă „nebunia" de a cutreera văile, piscurile şi văgăunile, căţărându-te pe colţuri primejdioase, pe arşiţă, ploaie, viscol, sau ger, nevăzut de nimeni şi riscându-ţi viaţa în orice moment.

Fireşte că înfrăţirea aceasta dintre om şi natură şi apoi, din ce în ce mai sus, sau în adâncul ei, tainic, se transformă în lupta dintre ea şi minuscula fiinţă umană, care în entuziasmul ei nu cunoaşte limite.

Localităţile noastre gem de vizitatori şi drumeţia totuşi nu progresează

E aici o cauză ce se datoreazâ în mare parte dorinţei de afişaj, — dincolo de care se ascunde o totală şi tristă ignoranţă, pentru splendorile meleagurilor noastre, cu care Dumnezeu a fost atât de darnic şi pentru a căror ilustrare posibilităţile de exprimare sunt mult prea minime.

Insă te mângâe gândul că, de câtăva vreme, un for înalt, întruchipând o lăudabilă iniţiativă, a purces cu nădejde şi mult suflet, la propăşirea gustului de drumeţie.

Fie ca această sănătoasă pornire la drum, să dea un rod cât mai mănos.

★

Dar aşteptând ca vremea să aducă schimbări pe placu-ţi, renunţi la toate aceste constatări şi reflexii dintre care observi că sunt mai multe acelea care te îndispun şi nu te mai gândeşti la nimic şi la nimeni.

Sau, într'o doară, îţi arunci ochii jos, în umbra văilor.

Un şir de cutii de chibrituri, — trenul, — goneşte alături de o panglică argintie, — apa.

Cineva, un copil par'că, s'a jucat „Baukasten" şi a presărat în fund nişte pătrăţele roşii albe, — casele, — şi, sburdalnic, a mai împrăştiat câteva pe coline şi platuri, — vilele, — pe fondul sumbru de verde întunecat al acestei minunate văi a Prahovei.

Pe înălţimile acestea, te simţi liber şi deasupra tuturor.

Te ridici spre supraomenesc şi te unifici, tu vietate microscopică, cu Universul. Alături de uriaşa natură îţi dai seama cât eşti de mic şi de neînsemnat.

Şi cât de departe sunt unii oameni de frumuseţea adevărată, de adevăratul sport. Fără toalete extravagante, fără mofturi sezoniere, fără cocktail-uri şi rulete, reclamă şi reţete grase şi fără întreg cortegiul de snobisme şi ţâfne, inutile şi nepractice...
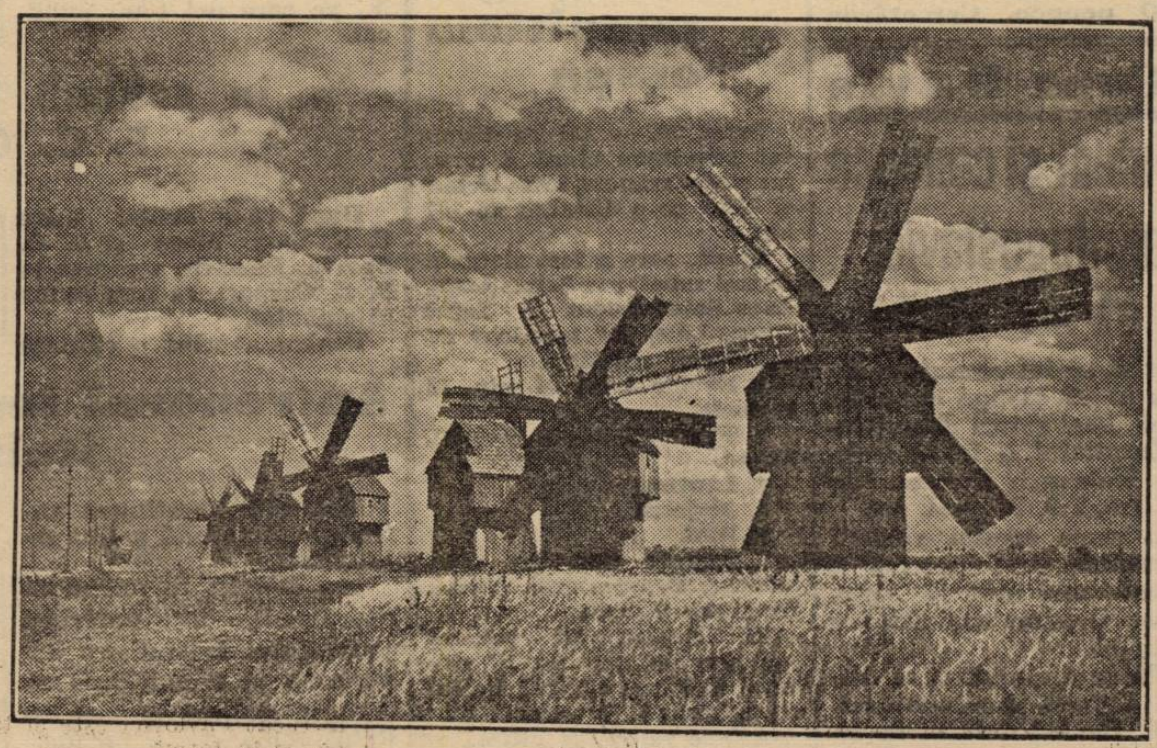
EMIL IENCEC